

ประเภทภูมิปัญญาด้าน การจัดการ

ชื่อภูมิปัญญา การโสลกตีเป้งบ้านเฮือน

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

ก่อนอื่น ที่เราจะเริ่มลงมือกระทำมั่งคะละกรรมทุกอย่างเป็นต้นว่า ปลุกบ้าน สร้างเมือง ทำมงคลขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน ย้ายที่อยู่ บวชพระ เปกตุ้ ซื่อสัตย์มาเลียง หว่านกล้า ปลุกนา เปิดร้านเปิดงานใหม่ เหล่านี้เราก็หวังเพื่อความเป็นสิริมงคล หวังความเจริญงอกงาม เราจึงควรมือจันวันดี หรือฤกษ์งามยามดีเสียก่อน จึงค่อยลงมือกระทำ แต่การหาเมื่อหาวันนั้น เราจะมัวค้นหาให้มันตรงกันหลาย ๆ คำรานั้น ก็เป็นการยากมาก เราควรถือเอาที่ดี ๆ ที่สำคัญ ๆ เท่านั้นก็พอ เมื่อเราเชื่อหลายคำราแล้วตลอดชีวิตนี้ เราก็จะหาวันดีฤกษ์ดีไม่ได้ ดังคำโบราณว่า “ศิษย์ต่างครู อาจารย์ต่างวัด หนังสือก้อมต่างคนต่างมี” เราควรถือเอาที่สำคัญ ๆ ถือเอาวันเศษฟ้าตีแสงที่ดี ๆ และหาได้ยามประจำวันดี ๆ เสียเท่านั้น ก็เป็นอันใช้ได้ดีแล้ว ดังจะนำมาวางไว้เป็นหลักต่อไปนี้

ความเป็นมา

การเป้งบ้านใหม่ เรือนใหม่ หื้อเจ้าบ้านเจ้าเฮือน อยู่ดีมีสุข เจริญไปด้วยข้าวของสมบัติ มีโชคมีชัย นั้น หื้อเอาข้าวตอกคอกไม้ มาตั้งสัจจะอธิษฐานแล้ว หื้อได้นับดูตามช่วงโกลกเฮือนนั้น การได้จ่องที่ดีแล้ว จุงได้เป้งเฮือนอยู่ การตจ่องบตีก็หื้อเว้นเสีย

วิธีนับนั้นหื้อนับตั้งแต่เลขที่ 1 เรือนมูลน้อยวนเวียน ไปทางขวามือ 2 แต้นแก้ว 3 หัวตำ้ ดังนั้นไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบอายุของผู้จะเป้งเฮือน ดังตัวอย่าง เช่น

เจ้าของเรือน อายุ 34 ปีนี้ก็หื้อนับตั้งแต่เลข 1 ที่เรือนมูลน้อย 2 แต้นแก้ว 3 หัวตำ้ตั้ง 4 บันไคแก้วเวียนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบ 34 นั่นก็คือเท่าอายุของท่านก็จะตจ่องต้นแก้ว ตกในช่องที่นักก็เป้งบ้านได้อยู่ดีมีสุข

ห้ามหลวง บตี	เรือนปิ่น บตี	กำจับหลัก บตี
เรือนมูลน้อย คีนัก		ปราสาทแก้ว ตีปอปานกลาง
แต้นแก้ว คีนัก	หัวตำ้ตั้ง บตี	บันไคแก้ว คีนัก

นับเป็นการนับโหลหาที่บ้านที่เฮือน ที่หื้ออยู่สุขสบาย นับเป็นภูมิปัญญาปัญญาในด้านการจัดการ
เกี่ยวกับการแบ่งบ้าน แบ่งเฮือน ที่ควรจะมีการอนุรักษ์รักษาสืบต่อไป

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น อายุ 37 ปี

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

 054 - 781105